

การงานอาชีพ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ป.๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

นางอริญญา ฤกษ์งาม
นางวราภรณ์ กันทาแก้ว
นายไพโรจน์ กระโจมทอง
นายมนตรี สมไร่ชิง

ผู้ตรวจ

รศ.ดร.จอมขวัญ สุวรรณรักษ์
นางศศิวรรณ ศรีธนาอุทัยกร
นายเกรียงศักดิ์ ฤกษ์งาม
นางจุรี สุวรรณศิลป์

บรรณาธิการ

รศ.จรัสศรี พัวจินดาเนตร

ปีที่พิมพ์ ๒๕๖๘

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวนพิมพ์ ๒๐,๐๐๐ เล่ม

ISBN : 978-616-606-160-4

รหัสสินค้า ๑๕๑๗๐๐๕

สงวนลิขสิทธิ์

ห้ามมิให้ทำซ้ำ คัดลอก เลียนแบบ ทำสำเนา แสแกน จำลองมาจากต้นฉบับ หรือแปลเป็นรูปแบบอื่น
ในวิธีการต่าง ๆ ทุกวิธี ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน และห้ามใช้หรือผลิตซ้ำส่วนใดส่วนหนึ่ง
เพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึก พัฒนา เทคโนโลยีระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) หรือระบบเทคโนโลยีอื่น ๆ

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ ป.๕** เล่มนี้ จัดทำขึ้นสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยดำเนินการจัดทำให้สอดคล้องตามกรอบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการ ส่งเสริมกระบวนการคิด การสืบเสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา ความสามารถในการสื่อสาร การตัดสินใจ การนำไปใช้ในชีวิต ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานอย่างมีขั้นตอนตามกระบวนการทำงาน มีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รู้และเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของอาชีพ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ ป.๕** เล่มนี้ มีทั้งหมด ๙ หน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย

๑. **ตัวชี้วัดประจำหน่วยการเรียนรู้** ระบุตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ที่สอดคล้องกับเนื้อหา สถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

๒. **สาระสำคัญ** แก่นความรู้ที่เป็นความรู้ความเข้าใจคงทนติดตัวผู้เรียน

๓. **เนื้อหา** ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำเสนอเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น

๔. **กิจกรรม** มีหลากหลายรูปแบบให้นักเรียนปฏิบัติ แบ่งเป็น

๑) **กิจกรรมพัฒนาการทำงาน** มอบหมายให้นักเรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และฝึกปฏิบัติทักษะการทำงานประจำหน่วยการเรียนรู้

๒) **กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)** มอบหมายให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีความสุขในการเรียนรู้ ได้พัฒนาการเรียนรู้จนเต็มศักยภาพตามความถนัด ความสนใจ และบรรลุมรรณะสำคัญ

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน **การงานอาชีพ ป.๕** เล่มนี้ จะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่อำนวยความสะดวกต่อการเรียนการงานอาชีพ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ทุกประการ

คณะผู้จัดทำ

คำชี้แจง ในการใช้สื่อ

ตัวชี้วัดประจำหน่วยการเรียนรู้

ระบุตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทางที่สอดคล้องกับเนื้อหา

สาระสำคัญ

แก่นความรู้ที่เป็นความเข้าใจคงทนติดตัวผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาการทำงาน

มอบหมายให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ความเข้าใจและฝึกปฏิบัติทักษะการทำงานประจำหน่วย

เนื้อหา

ครอบคลุมหลักสูตรแกนกลางฯ '๕๑ นำเสนอเหมาะสมกับการเรียนการสอนในแต่ละระดับชั้น

การจัดได้เนื้อหา

ได้เนื้อหาเป็นเครื่องเรือนที่รับประทานอาหารในครอบครัว การจัดอาหารให้สะอาดและสวยงาม ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการรับประทานอาหาร

หลักการจัดเนื้อหา

๑. **ความสะอาด** อาหารและภาชนะที่ใส่อาหาร ให้สะอาด ปลอดภัย เพื่อช่วยป้องกันโรคติดต่อ
๒. **ความเป็นระเบียบ** ควรจัดวางสิ่งของเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารให้เป็นระเบียบ รับประทานอาหารให้เรียบร้อย
๓. **ความสวยงาม** ควรจัดตกแต่งโต๊ะอาหารเสริมสร้างบรรยากาศในการรับประทานอาหาร

ตัวอย่าง การจัดโต๊ะอาหาร

QR Code

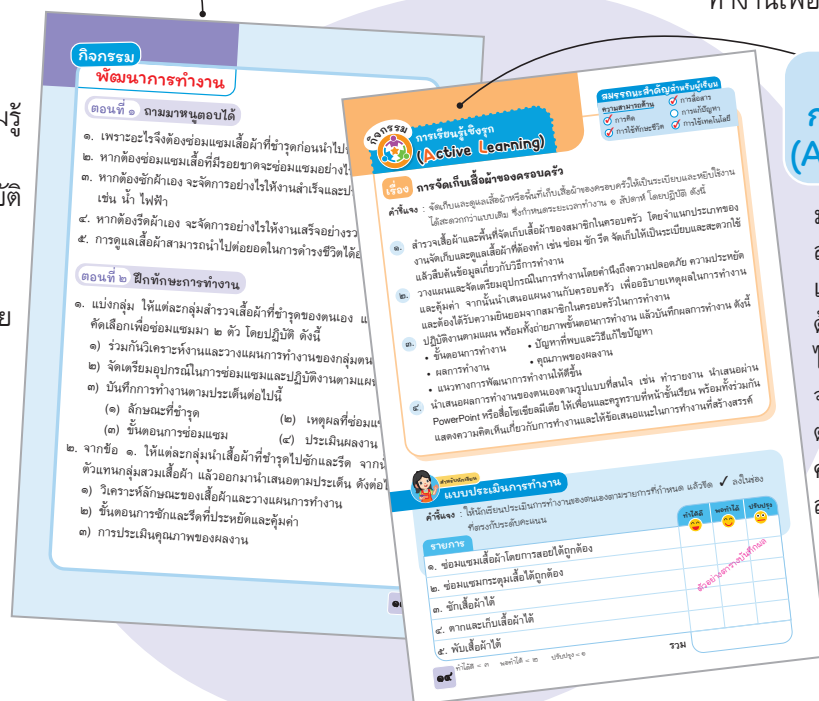
เสริมความรู้ความเข้าใจผ่าน QR Code

หนูทำได้

เป็นกิจกรรมที่ฝึกทักษะการทำงานเพื่อให้ประเมินตนเอง

กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

มอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้พัฒนาการเรียนรู้จนเต็มศักยภาพตามความถนัด ความสนใจ และบรรลุมรรณะสำคัญ

สารบัญ

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

ดูแลเสื้อผ้า

๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

๒

จัดเก็บให้ดี

๑๕

หน่วยการเรียนรู้ที่

๓

ห้องครัวน่าใช้

๒๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

๔

ห้องน้ำสะอาด

๓๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

๕

ซ่อมแซมของใช้

๓๗

หน่วยการเรียนรู้ที่

๖

วัสดุเหลือใช้

๔๓

หน่วยการเรียนรู้ที่

๗

การปลูกพืช

๕๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

๘

บัญชีครัวเรือน

๖๑

หน่วยการเรียนรู้ที่

๙

อาชีพในชุมชน

๖๗

โครงการงานอาชีพ

กิจกรรมบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

๗๔

๗๕

๗๖

หน่วยการเรียนรู้ที่

๑

ดูแลเสื้อผ้า

ตัวชี้วัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

- อธิบายเหตุผลในการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้องตามกระบวนการทำงาน (มฐ. ง ๑.๑ ป.๕/๑)
- ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ ประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์ (มฐ. ง ๑.๑ ป.๕/๒)
- ปฏิบัติตนอย่างมีมารยาทในการทำงานกับสมาชิกในครอบครัว (มฐ. ง ๑.๑ ป.๕/๓)
- มีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า (มฐ. ง ๑.๑ ป.๕/๔)

สาระสำคัญ

การซ่อมแซมเสื้อผ้าและซักเสื้อผ้าตามกระบวนการทำงานเป็นการดูแลรักษาเสื้อผ้าให้มีอายุการใช้งานได้นานๆ และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย

การดูแลรักษาเสื้อผ้า

เสื้อผ้าเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพราะใช้ปกปิดร่างกาย ใช้ป้องกันสภาพอากาศ ช่วยป้องกันเชื้อโรคไม่ให้เข้าสู่ร่างกายได้ง่าย และให้ความสวยงามแก่ผู้สวมใส่

๑. การซ่อมแซมเสื้อผ้า

เสื้อผ้าที่สวมใส่ในชีวิตประจำวันอาจเกิดชำรุดได้ เช่น กระดุมหลุด ตะขอหลุด เราสามารถซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดให้กลับมาใช้งานได้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

หลักการสำคัญของการซ่อมแซมเสื้อผ้า

๑. วิเคราะห์ลักษณะการชำรุดและเลือกวิธีซ่อมแซมให้เหมาะสม
๒. วางแผนการทำงานและเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาใช้ซ่อมแซมให้เหมาะสม เช่น ใช้ด้ายสีเดียวกันหรือสีใกล้เคียงกับเสื้อผ้าที่จะซ่อมแซม
๓. ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลการซ่อมแซมเสื้อผ้า

อุปกรณ์ ที่ใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้า

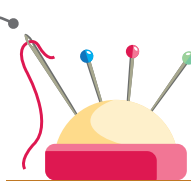
กรรไกรตัดผ้า เป็นเครื่องมือที่ใช้ตัดผ้าให้มีขนาดและรูปร่างตามที่เราต้องการ และตัดเส้นด้าย

ด้ายเย็บผ้า เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ร้อยเข้าไปในรูเข็มเย็บผ้า ใช้เป็นตัวยึดชิ้นส่วนของผ้าให้ติดกัน

เข็มเย็บผ้า เป็นเครื่องมือที่มีรูสำหรับร้อยด้ายเย็บผ้า ใช้เย็บ สอย ผ้าให้ติดกัน

เข็มหมุด มีลักษณะคล้ายเข็ม แต่ไม่มีรู ใช้กลัดผ้าให้ยึดติดกันเพื่อป้องกันไม่ให้ผ้าเคลื่อนไปมาในขณะที่เย็บ

ถ้าเสื้อผ้าชำรุด
ควรทำอย่างไรดี

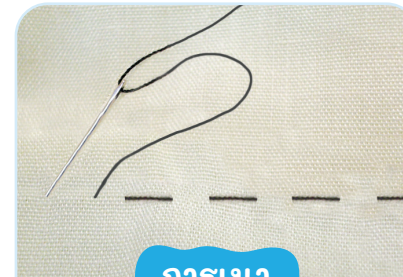

การเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้ามีหลายวิธี แต่ละวิธีเหมาะกับลักษณะการชำรุดที่ต่างกัน บางวิธีทำได้ง่าย เราสามารถทำเองได้

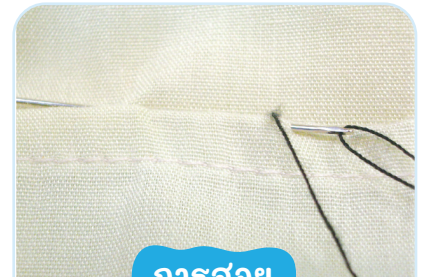
ตัวอย่าง

การเย็บพื้นฐาน

การเนา

เป็นการเย็บชั้นส่วนผ้า ๒ ชั้น ให้ติดกันชั่วคราวก่อนการเย็บจริง เป็นการเย็บห่าง ๆ เมื่อเย็บจริงเสร็จแล้ว จึงดึงด้ายเนาออก

การสอย

เป็นการเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชายหลุดร่อน เช่น ชายเสื้อ ชายกางเกง ซึ่งการเย็บแบบนี้ จะเห็นรอยเย็บด้านนอกน้อยที่สุด

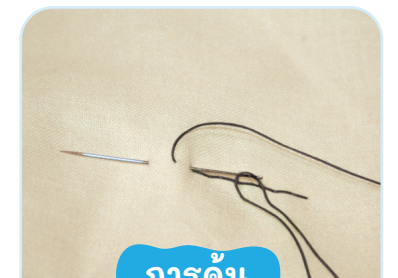
การชุน

เป็นการเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีรอยขาดทะลุ เป็นรูขนาดเล็ก การเย็บแบบนี้ไม่ต้องใช้เศษผ้ามาติดทับรูขาด ใช้แค่ด้ายเพียงอย่างเดียว

การปะ

เป็นการเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีรอยขาดทะลุ เป็นรูขนาดใหญ่ การเย็บแบบนี้ควรเลือกผ้ามาปะให้สีใกล้เคียงกับสีของผ้าเดิม หรืออาจใช้ผ้าสีอื่นปะแทนโดยออกแบบให้เป็นลวดลายก็ได้

การด้น

เป็นการเย็บซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีลักษณะเหมือนการเย็บด้วยจักรเย็บผ้า มีความคงทน แข็งแรง เหมาะสำหรับใช้ซ่อมแซมตะเข็บเสื้อผ้า

การซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด

เสื้อผ้าที่ใช้มาสักระยะหนึ่งอาจมีการชำรุดได้ แต่เราก็สามารถซ่อมแซมได้โดยไม่ต้องเสียเงินไปซื้อใหม่

๑) ซอยกระโปรงหรือชายกางเกงรุ่ม ซอยกระโปรงหรือชายกางเกงเมื่อด้ายเดิมเสื่อมสภาพหรือขาด ชายผ้าที่พับซ้อนไว้ด้านในจะหลุดห้อยลงมา เราสามารถซ่อมแซมได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ขั้นตอน ซอยชายกระโปรงหรือชายกางเกงรุ่มด้วยวิธีสอย

ใช้กรรไกรตัดเส้นด้ายที่รุ่มออก แล้วพับริมผ้าที่ต้องการสอยให้เรียบร้อย

สอยซ่อนด้ายด้วยการสอดเข็มใต้ริมผ้าในส่วนที่พับเพื่อจะซ่อนเส้นด้ายไว้ในขอบ จากนั้นแทงเข็มขึ้นเพื่อซ่อนปม

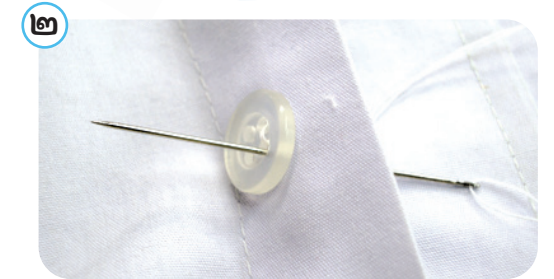
จับผ้าชั้นบนและล่างประกบกันให้แน่น แทงเข็มเกี่ยวผ้าด้านล่างเล็กน้อย และสอดเข็มขึ้นมาตรงริมผ้าที่พับ ดึงด้ายให้สุด แล้วสอยตามขั้นตอนที่ ๒ และ ๓ จนสิ้นสุดการเย็บ ผูกปมด้ายและตัดด้ายที่เหลือทิ้ง

๒) กระดุมเสื้อหลุดหรือขาด ถ้ากระดุมใกล้จะหลุดหรือหลุดออก เราควรเย็บติดใหม่ทันทีที่ก่อนกระดุมจะหายไป วิธีเย็บติดกระดุม มีดังนี้

ขั้นตอน การเย็บกระดุมไม่มีก้าน

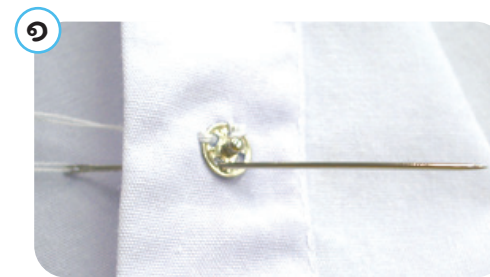

- วางกระดุมในตำแหน่งที่ต้องการติด โดยให้ตรงกับตำแหน่งของรูกระดุม
- ร้อยด้ายเข้าเข็มเตรียมไว้ โดยใช้ด้ายคู่ ขมวดปมปลายด้าย

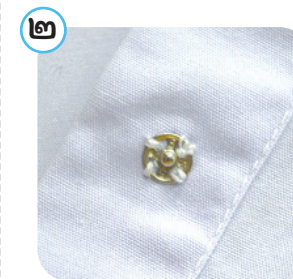

- จับกระดุมแนบกับผ้า แทงเข็มขึ้นจากใต้ผ้าให้ทะลุรูกระดุม แล้วแทงเข็มลงอีกรู ทำสลับกันไป ประมาณ ๔-๕ รอบ
- เสร็จแล้วผูกปมด้ายด้านในเสื้อให้แน่น ตัดปลายด้าย

ขั้นตอน การเย็บกระดุมแป๊ก

- วางกระดุมตัวรับหงายขึ้น
- เย็บโดยแทงเข็มลงรูหนึ่งของกระดุม ดึงเข็มสุดด้าย
- แทงเข็มขึ้นที่ผ้าข้างรูที่แทงเข็มลง ดึงสุดด้าย ทำซ้ำ ๔-๕ รอบ
- เปลี่ยนเย็บแบบเดียวกันในรูที่เหลือ จนครบแล้วผูกปม ตัดปลายด้ายออก

- วางกระดุมตัวฝาติด หายปุมขึ้นในตำแหน่งตรงกับตัวรับ
- เย็บวิธีเดียวกันกับขั้นตอนที่ ๑

กระดุมแป๊ก ๑ ชุด จะมี ๒ ตัว ใช้หลักการเย็บเหมือนกัน

๒. การซักเสื้อผ้า (ซัก ตาก เก็บ)

เสื้อผ้าที่สวมใส่แล้ว มักมีคราบสกปรก กลิ่นเหม็น ซึ่งเราจะต้องทำความสะอาดโดยการซัก การตาก และการจัดเก็บ

หลักการสำคัญของการซักผ้า

๑. แยกผ้าสี ผ้าขาว ไม่ให้ปนกัน เพื่อป้องกันสีตกใส่ผ้าขาว
๒. ล้างจลเสื้อผ้าว่าชำรุดหรือไม่ ถ้าพบว่าชำรุดให้ซ่อมแซมก่อนซัก
๓. เลือกวิธีการซักให้เหมาะสมกับเสื้อผ้า
๔. เลือกอุปกรณ์ในการซักผ้าให้เหมาะสมกับเสื้อผ้า

การซักผ้าสามารถทำได้ ๒ วิธี คือ การซักผ้าด้วยมือ และการซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า

๑) การซักผ้าด้วยมือ เป็นการทำความสะอาดเสื้อผ้าโดยใช้แรงคน ซึ่งมีวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญ ดังนี้

การซักผ้าด้วยมือ

กะละมัง ใช้สำหรับใส่ผงซักฟอก และน้ำสะอาด หลังจากใช้งาน ควรทำความสะอาดและเก็บในที่ร่ม

ผงซักฟอก ใช้ชำระสิ่งสกปรกบนเสื้อผ้า มีทั้งแบบผงและแบบน้ำ ไม่ควรนำผงซักฟอกสำหรับซักเครื่องมาใช้ซักด้วยมือ เพราะทำให้มือแสบหรือผิวลอก

น้ำยาขจัดรอยเปื้อน ใช้ขจัดรอยเปื้อนบนเสื้อผ้า โดยทาบริเวณที่เปื้อนทิ้งไว้สักครู่แล้วนำไปซัก

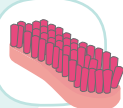
น้ำยาปรับผ้านุ่ม ใช้ปรับโยของผ้าให้อ่อนนุ่ม ใส่ในน้ำสุดท้ายของการซักผ้า

ตะกร้าใส่ผ้า ใช้สำหรับใส่เสื้อผ้าที่จะนำมาซัก และใส่เสื้อผ้าที่ซักแล้วเพื่อเตรียมนำไปตาก

แปรงซักผ้า ใช้สำหรับขัดถูเสื้อผ้าบริเวณที่มีคราบติดแน่น ซึ่งมีทั้งขนแปรงอ่อนและแข็ง ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของผ้า

ขั้นตอน การซักผ้าด้วยมือ

๑

แยกผ้าขาวออกจากผ้าสี เพื่อป้องกันไม่ให้สีของผ้าตกใส่ผ้าขาว

๒

ป้ายน้ำยาขจัดรอยเปื้อน แล้วแช่ในน้ำประมาณ ๑๐ นาที แล้วขยี้ส่วนที่สกปรกออก

๓

เปลี่ยนน้ำใหม่ แล้วเทผงซักฟอกลงไป ใช้มือตีจนเป็นฟอง แช่เสื้อผ้าอีก ๑๐ นาที

๔

ขยี้ผ้าที่ละตัว อาจใช้แปรงซักผ้าขัดถูเบาๆ บริเวณที่สกปรก เช่น คอเสื้อ วงแขน

๕

ซักผ้าในน้ำสะอาดจนหมดฟองแล้วบิดให้หมาด ใส่ตะกร้าเตรียมนำไปตาก

เกร็ดการทำงาน

- น้ำสุดท้ายที่ใช้ซักผ้า สามารถใช้รดน้ำต้นไม้ได้
- เทน้ำผงซักฟอกที่ใช้แล้วทิ้งอย่างระวังไม่ให้เลอะพื้นเป็นวงกว้าง เพราะจะทำให้พื้นลื่น อาจพลัดลื่นล้มได้
- ขณะซักผ้าด้วยมือ ควรรองน้ำใส่กะละมังแค่พอใช้ ไม่เปิดน้ำไหลทิ้งตลอดเวลา

๒) การซักผ้าด้วยเครื่องซักผ้า เป็นการทำความสะอาดเสื้อผ้า โดยใช้เครื่องซักผ้า ซึ่งเครื่องซักผ้าแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

เครื่องซักผ้าแบบอัตโนมัติ มีลักษณะเป็นถังเดียว มีแบบฝาเปิด-ปิดอยู่ข้างบน หรือแบบมีฝาหน้า สำหรับใส่เสื้อผ้าเข้าไปในเครื่อง และมีโปรแกรมการทำงานให้ซักผ้าได้เองตั้งแต่ขั้นตอนแรก จนถึงขั้นตอนสุดท้าย ผู้ใช้สามารถนำเสื้อผ้าออกจากเครื่องไปตากได้เลย

เครื่องซักผ้าแบบกึ่งอัตโนมัติ มีลักษณะเป็นถังคู้อยู่ภายในเครื่อง มีฝาด้านบน แบ่งเป็นถังซักผ้าและถังปั่นหมาด ผู้ใช้จะต้องย้ายผ้าจากถังซักไปยังถังปั่นหมาดเอง

ขั้นตอน การซักผ้าด้วยเครื่อง

- ตรวจสอบเครื่องซักผ้าก่อนใช้งาน
- ไม่ควรใส่เสื้อผาลงในเครื่องซักผ้าเกินจำนวนหรือน้ำหนักที่เครื่องระบุ

ใส่ผงซักฟอกที่ใช้สำหรับเครื่องซักผ้าและน้ำยาปรับผ้านุ่ม ตามชนิดของเครื่องซักผ้า แล้วปิดฝาเครื่องซักผ้าให้สนิท

ตั้งโปรแกรมการทำงานและเปิดสวิตช์การทำงาน เมื่อเครื่องทำงานจนจบ ให้ปิดสวิตช์ก่อนจึงเปิดฝาเครื่อง นำเสื้อผ้าไปตาก

! ปลอดภัยไว้ก่อน

เมื่อใช้เครื่องซักผ้าเสร็จแล้ว ควรใช้มือที่แห้งถอดปลั๊กไฟออก เพื่อป้องกันไฟฟ้าดูด และประหยัดพลังงาน

๓) การตากและเก็บเสื้อผ้า เสื้อผ้าที่ซักเสร็จแล้วควรนำไปตากทันที เพื่อป้องกันไม่ให้มีกลิ่นอับชื้นและเสื้อผ้าไม่ยับมาก เมื่อแห้งแล้วให้เก็บทันที

ขั้นตอน การตากและเก็บเสื้อผ้า

- คลี่เสื้อผ้าและสะบัด เพื่อให้เสื้อผ้าคลายตัว
- กลับเสื้อผาด้านในออกมาด้านนอก เพื่อไม่ให้สีซีด เพราะถูกแดดจัด

แยกตากผ้าขาวกับผ้าสีเพื่อป้องกันสีของผ้าสีตกใส่ผ้าขาว

นำเสื้อผ้ามาตากโดยใช้ไม้แขวนเสื้อ ใช้ไม้หนีบตามรูปทรงของผ้า

เมื่อผ้าแห้งแล้ว ให้รีบจัดเก็บโดยเก็บผ้าที่ไม่ต้องรีดใส่ตะกร้า ผ้าที่ต้องรีดให้เก็บมาทั้งไม้แขวนเสื้อ

อุปกรณ์

๑. ราวตากผ้า
๒. ไม้แขวนเสื้อ
๓. ที่หนีบผ้า

เกร็ดการทำงาน

- ไม้แขวนเสื้อที่มีลักษณะมน จะไม่ทำให้เสื้อผ้าเป็นรอยไม้แขวนเสื้อตรงบริเวณไหล่
- ควรซักผ้าตอนเช้า เพื่อมีเวลาตากทั้งวันจนผ้าแห้ง

หนูทำได้ ซัก ตาก เก็บเสื้อผ้า

- 😊 ทำได้ดี 😊 พอทำได้ 😞 ควรปรับปรุง

๓. การพับเสื้อผ้า

การจัดเก็บเสื้อผ้าที่ตากเสร็จแล้ว ให้ใช้มือสัมผัสบริเวณที่มีผ้าหนา เช่น ขอบกางเกง วงแขน แนวตะเข็บ ว่าแห้งสนิทดี แล้วจึงนำมาพับเก็บให้เรียบร้อย หรือพับเพื่อรอรีดต่อไป

หลักการสำคัญของการพับเสื้อผ้า

- พับเก็บเสื้อผ้าที่ไม่จำเป็นต้องรีด เช่น กางเกงใน ชุดนอน เสื้อยืด ถุงเท้า กางเกง ผ้าเช็ดตัว ผ้าถู อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย จะช่วยให้สะดวกในการเลือกหยิบใช้งาน
- เมื่อพับเสื้อผ้าเสร็จแล้ว ควรแยกเก็บตามประเภทเสื้อผ้าลงใน ถัง ลังชัก หรือตู้เสื้อผ้า

ขั้นตอน การพับเสื้อผ้า

หนูทำได้ การพับเสื้อผ้า

😊 ทำได้ดี 😊 พอทำได้ 😞 ควรปรับปรุง

๔. การรีดเสื้อผ้า

เสื้อผ้าบางชนิดควรรีดให้เรียบร่อนก่อนเก็บเข้าตู้ เพื่อให้เกิดความสวยงามและเรียบร่อนเวลาสวมใส่ เช่น เสื้อผ้าใส่ไปทำงานนอกบ้านของพ่อแม่

หลักการสำคัญของการรีดเสื้อผ้า

การรีดเสื้อผ้าเป็นการทำให้เสื้อผ้าเรียบ ดูเรียบร่อนน่าสวมใส่ ช่วยส่งเสริมให้ผู้สวมใส่มีบุคลิกภาพที่ดี การที่จะทำให้เสื้อผ้าเรียบนั้นจะต้องเรียนรู้วิธีการรีดผ้า การใช้อุปกรณ์ในการรีดผ้าที่ถูกต้องเหมาะสม

อุปกรณ์ ในการรีดผ้า

เตารีด ใช้รีดผ้าให้เรียบ มืออยู่หลายชนิด เช่น เตารีดธรรมดา เตารีดไอน้ำ

โต๊ะรองรีดและผ้ารองรีด ใช้สำหรับรองรีดเสื้อผ้า

ไม้แขวนเสื้อ ใช้แขวนเสื้อผ้าที่รีดเสร็จแล้ว

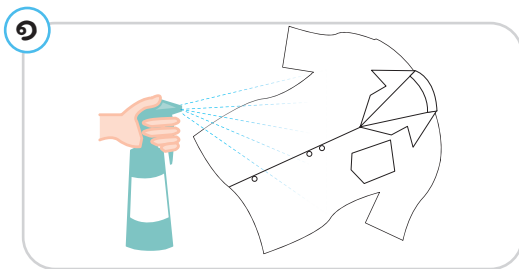
กระบอกฉีดน้ำ ใช้ใส่น้ำเปล่าหรือน้ำยารีดผ้าสำหรับฉีดพรมเสื้อผ้าก่อนรีด

ตะกร้าใส่ผ้า ใช้ใส่เสื้อผ้ารอรีด

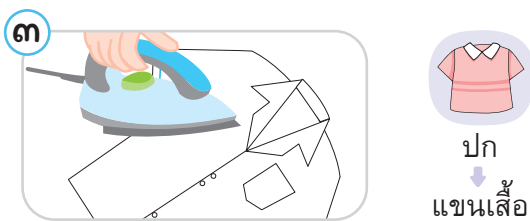
เกร็ดการทำงาน

เตารีดเป็นอุปกรณ์รีดผ้าที่ร้อนจัด จึงต้องใช้ด้วยความระมัดระวังมากๆ

ขั้นตอน การรีดเสื้อผ้า

ปรับอุณหภูมิเตารีดให้เหมาะสมกับชนิดผ้า
แล้วนำผ้าที่จะรีดมาพรมน้ำให้ทั่ว

รีดผ้าทีละชิ้น โดยเริ่มจากส่วน
เล็ก ๆ ของเสื้อผ้าง่อน เช่น

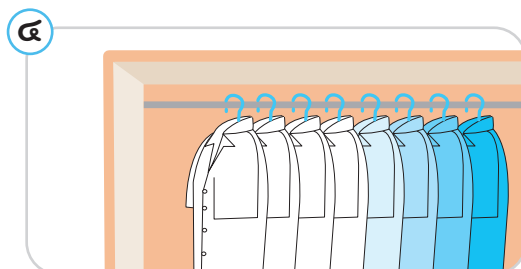
ขอบกางเกง
ตัวกางเกง

ขอบกระโปรง
ตัวกระโปรง

ทดลองความร้อนของเตารีด ด้วยการรีด
บนผ้ารองรีดก่อน หากความร้อนเหมาะ
กับชนิดผ้าแล้ว จึงเริ่มรีดได้

นำผ้าที่รีดเสร็จแล้วใส่ไม้แขวนเสื้อ จากนั้น
จัดเก็บไว้ในตู้เสื้อผ้า

เกร็ดการทำงาน

- เตารีดเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่กินไฟมาก เทคนิคเหล่านี้จะช่วยประหยัดค่าไฟฟ้าได้ เช่น
 - รีดผ้าครั้งละหลายๆ ชุด เพราะประหยัดไฟมากกว่าการรีดครั้งละน้อยชุด และรีดผ้าที่ใช้ความร้อนน้อยก่อนเสมอ
 - ปรับความร้อนของเตารีดตามชนิดของผ้า ผ้าบางใช้ไฟอ่อน ผ้าหนาใช้ไฟแรง
 - ถ้าพรมน้ำเปียกเกินไปจะใช้เวลารีदनาน ทำให้เปลืองไฟและเสียเวลาในการรีดมากขึ้น
 - ถอดปลั๊กก่อนรีดเสร็จประมาณ ๓-๔ นาที ความร้อนที่เหลืออยู่ สามารถรีดผ้าที่ไม่ต้องการความร้อนมากได้ เช่น ผ้าเช็ดหน้า

หนูทำได้ การรีดเสื้อผ้า

😊 ทำได้ดี 😊 พอทำได้ 😊 ควรปรับปรุง

กิจกรรม

พัฒนาการทำงาน

ตอนที่ ๑ ถ้ามามาหนูตอบได้

- เพราะอะไรจึงต้องซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุดก่อนนำไปทำความสะอาด
- หากต้องซ่อมแซมเสื้อผ้าที่มีรอยขาดจะซ่อมแซมอย่างไร
- หากต้องซักผ้าเอง จะจัดการอย่างไรให้งานสำเร็จและประหยัดพลังงาน เช่น น้ำ ไฟฟ้า
- หากต้องรีดผ้าเอง จะจัดการอย่างไรให้งานเสร็จอย่างรวดเร็ว
- การดูแลเสื้อผ้าสามารถนำไปต่อยอดในการดำรงชีวิตได้อย่างไร

ตอนที่ ๒ ฝึกทักษะการทำงาน

- แบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสำรวจเสื้อผ้าที่ชำรุดของตนเอง แล้วร่วมกันคัดเลือกเพื่อซ่อมแซมมา ๒ ตัว โดยปฏิบัติ ดังนี้
 - ร่วมกันวิเคราะห์งานและวางแผนการทำงานของกลุ่มตนเอง
 - จัดเตรียมอุปกรณ์ในการซ่อมแซมและปฏิบัติงานตามแผนงาน
 - บันทึกการทำงานตามประเด็นต่อไปนี้
 - ลักษณะที่ชำรุด
 - เหตุผลที่ซ่อมแซม
 - ขั้นตอนการซ่อมแซม
 - ประเมินผลงาน
- จากข้อ ๑. ให้แต่ละกลุ่มนำเสื้อผ้าที่ชำรุดไปซักและรีด จากนั้นให้ตัวแทนกลุ่มสวมเสื้อผ้า แล้วออกมานำเสนอตามประเด็น ดังต่อไปนี้
 - วิเคราะห์ลักษณะของเสื้อผ้าและวางแผนการทำงาน
 - ขั้นตอนการซักและรีดที่ประหยัดและคุ้มค่า
 - การประเมินคุณภาพของผลงาน

เรื่อง

การจัดเก็บเสื้อผ้าของครอบครัว

คำชี้แจง : จัดเก็บและดูแลเสื้อผ้าหรือพื้นที่เก็บเสื้อผ้าของครอบครัวให้เป็นระเบียบและหยิบใช้งานได้สะดวกกว่าแบบเดิม ซึ่งกำหนดระยะเวลาทำงาน ๑ สัปดาห์ โดยปฏิบัติ ดังนี้

- สำรวจเสื้อผ้าและพื้นที่จัดเก็บเสื้อผ้าของสมาชิกในครอบครัว โดยจำแนกประเภทของงานจัดเก็บและดูแลเสื้อผ้าที่ต้องทำ เช่น ซ่อม ซัก รีด จัดเก็บให้เป็นระเบียบและสะดวกใช้แล้วสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำงาน
- วางแผนและจัดเตรียมอุปกรณ์ในการทำงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความประหยัด และคุ้มค่า จากนั้นนำเสนอแผนงานกับครอบครัว เพื่ออธิบายเหตุผลในการทำงาน และต้องได้รับความยินยอมจากสมาชิกในครอบครัวในการทำงาน
- ปฏิบัติงานตามแผน พร้อมทั้งถ่ายภาพขั้นตอนการทำงาน แล้วบันทึกผลการทำงาน ดังนี้
 - ขั้นตอนการทำงาน
 - ปัญหาที่พบและวิธีแก้ไขปัญหา
 - ผลการทำงาน
 - คุณภาพของผลงาน
 - แนวทางการพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น
- นำเสนอผลการทำงานของตนเองตามรูปแบบที่สนใจ เช่น ทำรายงาน นำเสนอผ่าน PowerPoint หรือสื่อโซเชียลมีเดีย ให้เพื่อนและครูทราบที่หน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานและให้ข้อเสนอแนะในการทำงานที่สร้างสรรค์

สำหรับนักเรียน

แบบประเมินการทำงาน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนประเมินการทำงานของตนเองตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

รายการ	ทำได้ดี	พอทำได้	ปรับปรุง
๑. ซ่อมแซมเสื้อผ้าโดยการสอยได้ถูกต้อง			
๒. ซ่อมแซมกระดุมเสื้อได้ถูกต้อง			
๓. ซักเสื้อผ้าได้			
๔. ตากและเก็บเสื้อผ้าได้			
๕. พับเสื้อผ้าได้			

ทำได้ดี = ๓ พอทำได้ = ๒ ปรับปรุง = ๑

รวม